

Deildarnámskrá Ólátagarðs

LÆSI OG SAMSKIPTI:

Áhersla á:

- ✓ Almenna málörvun
- ✓ Að börnin heyri fjölbreytt og vandað mál í öllum athöfnum dagsins
- ✓ Að börnin tjái sig og taki þátt í samræðum
- ✓ Að börnin læri texta og taki þátt í söng
- ✓ Að lesið sé fyrir börnin, þulur, sögur og ævintýr
- ✓ Að börnin hafi aðgang að bókum
- ✓ Að börnin upplifi að kennarar séu til staðar til að hlusta, hvetja og setja orð á hluti og athafnir.
- ✓ Að börnin upplifa að þeim sé heilsað og kvödd hlýlega.
- ✓ Að umhverfið sé læsishvetjandi, t.d. með merkingum á ýmsum hlutum, nafni þeirra og Lubbatákni, formum og litum o.fl. þess háttar.
- ✓ Að börnin upplifi uppbyggileg samskipti með áherslu á leiðtogaverkefnið og vináttuverkefnið.

HEILBRIGÐI OG VELLÍÐAN:

Áhersla á:

- ✓ Að börnin finni fyrir öryggi í leikskólanum
- ✓ Að börnin reyni sig við daglegar athafnir
- ✓ Að börnin hafi aðgang að fjölbreyttu og góðu leikrými, inni og úti, sem eflir bæði fín-og grófhreyfingar
- ✓ Að börnin fari í útivist, geti hreyft sig frjálst, hlaupið, hjólað, klifrað, rólað o.fl. og fái súrefni í lungun
- ✓ Að farið sé í leiki sem og eða hreyfistundir sem reynir á líkamsbeitingu
- ✓ Að börnin hafi tækifæri til að nota mataráhöld og hafi tíma til að njóta matarins og matartíminn sé notaleg stund
- ✓ Að börnin fái tækifæri til að hjálpa sér sjálf, t.d. að þvo hendur og klæða sig
- ✓ Að börnunum sé boðið upp á hollan mat

- ✓ Að börnin hvílist og endurnæri líkamann m.a. með vináttuverkefninu.
- ✓ Að börnin upplifi gleði m.a. með leiðtogaverkefninu.

SJÁLFBÆRNI OG VÍSINDI:

Áhersla á:

- ✓ Að börnin búi við umhverfi sem stuðli að námi og vellíðan m.a. með leiðtogaverkefninu og vináttuverkefninu.
- ✓ Að börnin hafi aðgang að efnivið sem hvetur til og eykur skilning á stærðum, formum, litum og fjölda
- ✓ Að fjölbreyttir kubbar séu notaðir og áhersla á könnunarleik
- ✓ Að börnin læri að ganga vel um gróður og mannvirki
- ✓ Að lesnar séu sögur um umhverfið, dýr og plöntur
- ✓ Að unnið sé með form og afstæðuhugtök

SKÖPUN OG MENNING:

Áhersla á:

- ✓ Að börnin hafi aðgang að fjölbreyttu leikefni sem ýtir undir forvitni og sköpun og hvetji til nýrra áskorana
- ✓ Að börnin fái tækifæri til að tjá sig í myndlist, tónlist, dansi og leikrænni tjáningu
- ✓ Að börnin hlusti á fjölbreytta tónlist og kynnist hljóðfærum og hljóðgjöfum
- ✓ Að börnin taki þátt í sameiginlegum athöfnum og hefðum innan leikskólans, t.d. söngstundum , leiðtogadegi, degi leikskólans, þorablóti o.fl. þess háttar
- ✓ Að börnin upplifi gleði og ánægju í anda leiðtogaverkefnisins og vináttuverkefnisins.

Færniviðmið 12 mánaða

Við eins árs aldur eru flest börn búin að tileinka sér þessa getu:

Málþroski

- ✓ segja nokkur orð
- ✓ segja mismunandi samhljóða eins og /n/, /d/, /b/, /m/
- ✓ reyna að herma eftir hljóðum
- ✓ skilja neitun og hætta við iðju um stund

Vitsmunapróska

- ✓ eru orðin nokkuð örugg við aðskilnað
- ✓ bregðast við nafninu sínu
- ✓ reyna að herma eftir svipbrigðum
- ✓ líta á kunnugleg fyrirbæri þegar þau eru nefnd t.d. bíll
- ✓ vinka bless
- ✓ opna lófa, benda og banka

Grófhreyfiproska

- ✓ ganga og leiða með annarri hendi

Fínhreyfingar

- ✓ týna upp í sig t.d. seríós

Félagsþroski

- ✓ leika sjálf við sömu iðju í 5 mínútur
- ✓ lemja hlutum saman, sleppa þeim og henda
- ✓ sýna ástúð
- ✓ sýna öðrum börnum áhuga

Sjálfs hjálp

- ✓ borða sjálf með skeið eða fingrum
- ✓ drekka úr bolla

Færniviðmið 18 mánaða

Við átján mánaða ára aldur eru flest börn búin að tileinka sér þessa getu:

Málþroski

- ✓ segja nokkur orð (10-20)
- ✓ rétta fullorðnum bók til að skoða saman
- ✓ hlusta á stuttar sögur
- ✓ skilja einföld fyrirmæli án bendinga
- ✓ benda á algenga hluti þegar þeir eru nefndir a.m.k. 12 hluti
- ✓ tengja saman tvö orð
- ✓ hafa tök á einföldum persónufornöfnunum mín, minn
- ✓ biðja um meira
- ✓ nota hugtök eins og „allt búið“
- ✓ skilja hugtök eins og „réttu mér“ og „sýndu mér“
- ✓ segja hvað algengustu húsdýrin segja
- ✓ svara já og nei spurningum

Vitsmunapróska

- ✓ segja nafnið sitt
- ✓ benda á nafngreinda mynd
- ✓ benda á sjálf sig þegar þau eru spurð „hver er?“
- ✓ para saman hluti sem eru eins
- ✓ benda á líkamshluta eins og nef, eyru og munn
- ✓ benda með vísifingri til að vísa á hluti í fjarlægð
- ✓ kinka kolla
- ✓ klappa saman lófnum
- ✓ senda fingurkoss
- ✓ setja þumla upp til að tákna já
- ✓ nota vísifingur til að gera „uss“ látbragð
- ✓ veifa höndum fyrri framan nef til að tákna „vonda lykt“
- ✓ gefa fimmu
- ✓ yppta öxlum

Grófhreyfiþroski

- ✓ standa upp úr setstöðu
- ✓ ganga óstutt
- ✓ bakka niður stiga með fætur á undan
- ✓ beygja sig í mjöðmum án þess að detta
- ✓ setjast sjálf í lítinn stól, rugga sér á hesti eða í ruggustól
- ✓ herma eftir t.d. að rúlla bolta

Fínhreyfingar

- ✓ byggja turn úr þremur kubbum
- ✓ setja 4 hringi á pinna
- ✓ krota með vaxlit eða blýanti
- ✓ setja hluti í ílát og taka þá úr þeim

Félagsþroski

- ✓ samþykkja fjarveru foreldris
- ✓ endurtaka atburði sem vekja kátínu og athygli
- ✓ toga í aðra til að sýna þeim athöfn eða hlut
- ✓ sýna ólíkar tilfinningar eins og hamingju, ótta samúð, gleði, feimni
- ✓ taka þátt í athöfn sem stjórnað er af fullorðnum í 2 mínútur

Sjálfs hjálp

- ✓ taka af sér húfu og láta hana aftur á sig
- ✓ fara í ermar og skálmar
- ✓ reyna að klæða sig í skó
- ✓ halda á glasi með annarri hendi
- ✓ borða sjálf með skeið og gaffli
- ✓ renna rennilás upp og niður (ef búið er að krækja honum saman)

Færniviðmið 2 ára

Við tveggja ára aldur eru flest börn búin að tileinka sér þessa getu:

Málþroski

- ✓ nota 50 orð
- ✓ taka þátt í einföldum samræðum
- ✓ þekkja hluti út frá notagildi, t.d. hver er hluturinn sem við sitjum á
- ✓ hlusta á sögu með myndum í ca. 5 mínútur
- ✓ segja frá hvað það er að gera
- ✓ skilja einföld sagnorð t.d. borða, sofa
- ✓ skilja forsetningar eins og í, á og undir
- ✓ skilja afstöðuhugtök ofan á, inní, undir....
- ✓ skilja algeng lýsingarorð stór, góður, kaldur
- ✓ skilja tilfinningar eins og góður, vondur, reiður
- ✓ skilja einföld fyrirmæli t.d. náðu í glasið
- ✓ fylgja einföldum nafnorðum eins og láttu bangsa fara að sofa
- ✓ nota tveggja orða setningar
- ✓ setja saman tvo orð eins og t.d. meiri mjólk
- ✓ tala um sjálf sig með nafni
- ✓ nota persónufornöfnin ég, hann, hún
- ✓ nota fleirtölu
- ✓ nota ákveðinn greini t.d. fíllinn, sólin
- ✓ nota einföld andstæð hugtök heitt/kalt, inn/út
- ✓ þekkja einföld magnhugtök allir, meira, mikið
- ✓ svara „hvar“ spurningum
- ✓ spyrja „hvað er þetta“
- ✓ nefna algeng umhverfishljóð

Vitsmunapróska

- ✓ ákveða sig ef um valkost er að ræða
- ✓ segja til um aldur sinn
- ✓ segja til um kyn sitt
- ✓ þekkja helstu líkamshluta
- ✓ syngja einföld lög eins og „Afi minn fór á honum Rauð“
- ✓ þekkja grunnlitina gulur, rauður, blár
- ✓ para saman þrjá liti
- ✓ rétta fleiri en einn hlut þegar notuð er fleirtala
- ✓ setja hluti í, á og undir eftir beiðni

Grófhreyfiproski

- ✓ hoppa jafnfætis á sama stað
- ✓ hlaupa
- ✓ klifra upp stiga
- ✓ ganga aftur á bak
- ✓ ganga niður tröppur með hjálp
- ✓ fara kollhnís með hjálp
- ✓ kasta bolta til kennara/fullorðins úr 1,5 m fjarlægð

Fínhreyfingar

- ✓ teikna línu og hring eftir fyrirmynd
- ✓ púsla 3-5 stk púsl
- ✓ taka leikföng í sundur og sett saman
- ✓ þræða perlur á þráð
- ✓ byggja turn úr 5-6 kubbum

Félagsþroski

- ✓ eru í leik í allt að 5 mínútur
- ✓ leika í þykjustuleik sem byggja á röð t.d. gefið bangsa að borða og svæfa hann
- ✓ skiptast á í einföldum leikjum eins og t.d að rúlla bolta á milli
- ✓ bíða eftir því að mega fara af stað
- ✓ sýna tilfinningar eins og gleði og reiði
- ✓ sýna ástúð með því að endurgjalda koss og/eða faðmlag

Sjálfs hjálp

- ✓ matast sjálf með skeið og gaffli
- ✓ venjast að fara á klósett
- ✓ þurrka sér um hendur
- ✓ klæða sig í auðveld föt s.s. húfu og sokka
- ✓ klæða sig úr buxum, húfu, sokkum, stígvélum

LUBBANÁMSKRÁ

Aldursmiðuð nálgun 1-2 ára

- ♦ Lubbi er meira í bakgrunni heldur en hjá þeim eldri

en er partur af frjálsa leiknum.

- ♦ Börnin fá að leika með Lubba og knúsa hann.

- ♦ Lubbabangsi, bók, hljóðdiskur, söngur og tákn.

- ♦ Tákn fyrsta hljóðs í nafni barnanna sýnilegt.

- ♦ Leggja fyrst og fremst áherslu á hljóð og tákn

stafsins.

- ♦ Vinna aðallega með fyrstu fjögur málhljóðin í bókinni

og málhljóð barnanna.

Aldursmiðuð nálgun 2-3 ára

- ♦ Lubbi er áfram meira í bakgrunninum heldur en hjá þeim eldri en verður partur af almennri kennslu á öllum deildum og bætt aðeins við.

- ♦ Tákn fyrsta máhljóðs í nafni barnanna sýnilegt.

- ♦ Börnin fá að leika með Lubba.

- ♦ Stutt skipulögð Lubbastund í litlum hópum:

Lögð áhersla á tákn og máhljóð

- ♦ Söngur

- ♦ Tákn

- ♦ Veggspjöld sýnileg

- ♦ Skoða og lesa bókina

- ♦ Lesum bækur sem tengjast máhljóði vikunnar